

1.nedeľa po Svätej Trojici – Dobšiná 23.06.2019 –Prerovská tragédia.

“ Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného!” Ž.51,12

Text: Evanjelium podľa Matúša 6,20-26

Milí bratia a milé sestry v Ježišovi Kristovi!

Tak ako každý rok, aj dnes nastal čas, keď sa chceme na malú chvíľu v myšlienkach pozastaviť, zamyslieť sa pod uhlom pohľadu Božieho slova na tú tragickú udalosť, ktorá sa odohrala pred 74. rokmi, v noci z 18. na 19. júna v roku 1945, kde došlo ku krutému vyvraždeniu Karpatských Nemcov, ktorí sa vracali železničným transportom späť na Slovensko, z okolia Šluknova kam ich v druhej polovici roku 1944 násilne evakovala ustupujúca nemecká armáda.

Povojnové obdobie bolo veľmi zložitá a z pochopiteľných dôvodov vládli medzi ľuďmi silné protinemecké nálady a túžba po odplate sa prejavila na mnohých miestach Čiech a Moravy a doplatilo na ňu aj mnoho nevinných ľudí z radov nemeckého obyvateľstva. Vybavovanie si účtov z Nemcami bez riadneho súdneho procesu sa podpísalo na tragédiách, aká bola aj Prerovská, ktorá bola jedna z najhroznejších a najtragickejších.

Príslušníci 17. pešieho pluku z Petržalky, ktorí sa vracali z vojenskej prehliadky na Václavskom námestí postrieľali 265 nevinných ľudí, mužov, ženy ba dokonca aj malé deti, ktorí mnohí z nich pochádzali z Dobšinej. A preto je na mieste, keď si to rok čo rok pripomínáme, aby sme aj takýmto spôsobom vyslali signál, do celého okolia a sveta, že to čo sa tam udialo je odsúdenia hodné a protiví sa to človeku, ale aj samotnému Pánu Bohu, ktorý vo svojom zákone jasne povedal: **Nezabiješ!**

Zákon hovorí: **Nezabiješ, ani skutkom ani slovom!**

A Kristus doplňuje: aby **si nezabil ani skutkom, ani slovom, zmier sa – nie slovom, ale srdcom.**

„Počuli ste, že otcom bolo povedané: Nezabiješ, kto by však zabil prepadne súdu. „Bratia a sestry, tu sa ale nehovorí o našom občianskom a ani cirkevnom súde, kde často krát dochádza k rôznym kurióznym prípadom, kde z vraha urobia obeť a z nevinného najväčšieho zločinca, kde panuje korupcia a sila peňazí a známostí, kde dobrý advokát za peniaze vyseká svojho klienta aj z tých najťažších do očí bijúcich káz a tak spravodlivosť odrazu je slepá. Lebo skutok sa nestal. Takto asi podobne za socializmu boli snahy zamlčať aj tento obrovský masaker, ktorý si dnes v spomienkach sprítomňujeme, keď mnohé dôkazy sa z archívov stratili a živý svedkovia udalostí už pomaličky vymierajú. Preto je aj dnes na mieste spomínať, aby sa nezabudlo na to čo sa stalo a ostalo zachované aj pre budúce generácie, aby sa takéto viac už nezopakovalo.

Náš milostivý Hospodin nezabúda a preto hrozí súdom, každému kto siaha bezdôvodne na život druhému. V starom Izraeli v takomto prípade poznali pravidlo: oko za oko, zub za zub! Ba dokonca ako je napísané v 3. Knihe Mojžišovej 24,17: **“ Ak niekto zabije ktoréhokoľvek človeka, musí byť vydaný na smrť“.** Tento súd pochádzal z domnienky, že vrah pácha taký skutok, ktorý nemožno napraviť, odobraný život nemožno prinavrátiť. Preto aj prvý vrah Kain pokorne prijíma od Pána Boha uložený trest so slovami: **„ Väčší je môj trest, než by som ho vládol zničiť. Ajhľa , dnes ma odháňaš**

z pôdy a ja sa musím skrývať pred tvou tvárou, budem tulákom a bludárom na zemi a kto ma stretne, zabije ma.“

Kain vo svojom zúfalstve z vykonaného činu, považoval za veľké dobrodenie, ak by ho niekto zabil, lebo byť tulákom a nemajúť stáleho miesta a v srdci pokoj je oveľa horšie ako samotná smrť. Za veľký hriech, veľký trest! Preto bratia a sestry, kto siahne na život svojmu blížnemu, dostáva na celý život znamenie Kaina na svojom čele, sužuje ho svedomie a nenachádza odpočinutia. Niekde som sa dočítal, že členovia popravej čaty, ktorí vykonali ten ohavný masaker síce odsúdení nikdy neboli, ale u mnohých sa časom objavili psychické problémy.

V duchu možno sme si v túto chvíľu pomysleli: vďaka Pánu Bohu, že ma doteraz Pán Boh od všetkého zlého uchoval a nedopustil nič, čím by som mohol ublížiť svojmu blížnemu tak, že to mohlo mať zlý následok a koniec. Ale vo svetle Božieho slova sa predsa len natláča otázka: či nie sme len predsa porušovateľmi 5.Božieho prikázania? Veď Pán Ježiš Kristus v našom texte hovorí: „ **Ale ja Vám hovorím: Každý , kto sa hnevá na brata, prepadne súdu, a kto by bratovi povedal: Hlupák!- prepadne najvyššiemu súdu, kto by mu však povedal: Blázon!- prepadne ohnivému peklu.“**

Bratia a sestry, milí priatelia, na prvé počutie tieto slová z úst Spasiteľa znejú priam hrôzostrašne, akoby ani nevychádzali z úst láskavého a milujúceho Pána, možno že mnohí z Vás pri ich počúvaní poviete to čo povedali aj Ježišovi učeníci v Kafarnaume: „**Tvrdá je táto reč, kto ju môže počúvať ?“**

Veru tvrdá je, ale či si myslíme , že Ten , v ktorého ústach nebolo žiadnej ľsti, ktorému aj nepriatelia nedokázali odporovať a museli vydať svedectvo, Tento naozaj hovorí pravdu, bol by povedal viac, ako je pravda, bol by nás zbytočne zastrašoval a vyhrážal sa? Určite nie! Preto vo svojej reči pokračuje a hovorí: „ **Lebo zo srdca pochádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhania.“** Ruka, ktorá zabíja, je práve tak nástrojom nenávisti a akoukoľvek zlou žiadosťou naplneného srdca, ako jazyk: tvrdo povedané podľa slov Písma Svätého, vraždiť teda možno nie len rukou, ale aj slovom. Zdá sa nám to strašné, keď to počúvame? Ak áno tak preto, lebo svedomie aj nás obviňuje a už nemôžeme ostať v pokoji, že to čo hovorí Pán v našom texte sa nás absolútne netýka.

Bratia a sestry, veď si len tak zoberme, ani Židia nezavraždili Krista Pána skutkom, fyzicky, ale keď im Peter hovoril, že sú Jeho vrahovia, zarmútili sa vo svojich srdciach. Spomeňme si, dnes milí priatelia vo svojom svedomí, koľkých sme v našom živote v našom okolí nespravodlivo odsúdili, koľkým slovom a jazykom ublížili, o koľkých falošné svedectvo vydali, ohovárali, krivo obvinili.

Keď sa spätne vrátim do histórie spomínanej Prerovskej tragédie, som našiel poznámku, kde sa píše“ *Medzi vojakmi boli aj takí, ktorí pochádzali z Dobšinej a poznali nemeckých starousadlíkov. O niektorých mužoch v transporte tvrdili, že boli členmi Karpatsko – nemeckej strany a počas SNP spolupracovali s fašistami. Neskoršie vyšetrovanie však nepotvrdilo , že by bol ktokoľvek z nich v jednotkách SS.“*

Bratia a sestry, jasný príklad krivého svedectva, kedy slovo, jazyk zabíja. Smutné, ale pravdivé konštatovanie aj dnešnej pietnej spomienky. A preto pamätajme, že z každého márneho a krivého slova vydáme raz odpočet pred Božím súdom . Ako Pán hovorí, kto by takto konal a hovoril: „**prepadne ohnivému peklu.“**

Ale zároveň Pán Ježiš Kristus nás vyzýva: **Zmier sa, nie slovom, ale srdcom. Lebo zo srdca vychádza zlá myšlienka.**

Dobrý lekár, nelieči chorobu len povrchno, ale ide jej na koreň. Náš Pán Ježiš Kristus, ako najlepší lekár nášho srdca, keď chce zachrániť človeka od zlých skutkov a zatratenia hodných slov, ide hriechu na koreň. Keď Kain horel závišťou a nenávišťou voči svojmu bratovi, hovoril mu Hospodin: “ **Prečo si vzbĺkol hnevom a prečo sa ti zamračila tvár? Zaiste ak budeš dobre činiť, rozjasní sa ti, ak však nebudeš dobre činiť, hriech číha pri dverách...**” –a Kain neposlúchol hlas Boží a tak hriech, ktorý ležal vo dverách srdca, prišiel do srdca, opanoval ho a stal sa bratovrahom.

Milí priatelia, syn Boží nám ukazuje cestu, ako sa dá vyhnúť vražde, či slovom, či skutkom. Každý správny roľník, alebo záhradkár vie, že na svojom poli, alebo záhradke, ak sa chce zbaviť nežiadanej buriny, musí ju vytrhať od koreňa, nestačí len povrchno zbaviť sa listov. Biblicky povedané: “ **Keby si teda prinášal dar na oltár a tam by ti prišlo na um, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a odíď, najprv sa zmier s bratom a potom príď a obetuj svoj dar.**” Vo sviatosti večere Pánovej máme neustále takúto možnosť, kde chceme obetovať svoje srdce Pánovi a prosíme o odpustenie hriechov, sľubujeme že odpustíme previnenia tým, ktorí nám ublížili a budeme sa vystríhať hriechov a polepšime si život. Ale povedzme si úprimne: koľkí to myslia vážne? Koľkí sa skutočne zmierili s blížnym pred prijímaním Večere Pánovej? Alebo si myslíme, že stačí keď v srdci, myslou odpustíme, alebo za odpustenie prosíme, alebo že keď nám náš blížny ublížil, čakáme, aby on prišiel odprosiť nás, lebo myslíme si, že by sme sa s tým ponížili.

Počujme čo hovorí Pán: najprv zmier sa s bratom svojím a potom príď, keby to bolo dosť, ako sa nám zdá a ako to aj robievame, odpustiť v srdci, nehovoril by, že by sme nechali aj dar pred oltárom a prišli sa zmieriť.

Bratia a sestry, komu viac veríme, sebe či Spasiteľovi? Kto nejde k večeri Pánovej, len preto aby sa nemusel zmieriť, ten sám seba klame a taký by sa nemal ani modliť, predovšetkým modlitbu Pánovu, lebo v piatej prosbe: **A odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!** - Sám žiada Boha, aby mu neodpustil viny, keď on neodpúšťa. A nakoniec, kto si myslí, že odpustí, ale nie hneď, ten sa zahráva s vlastnou dušou, spasením a súdom Božím. Brat a sestra, či vieš, že dožiješ zajtrajšieho dňa? Dokiaľ sme tu na ceste života postavení, zmierme sa, tam už viac niet k tomu príležitosti, milosť sa nadobúda tu, tam panuje prísna spravodlivosť, kto pohrdal cestou milosti tu, tomu niet pomoci vo večnosti.

Milí priatelia, vidíme že všetko záleží na láskavom, zmierlivom srdci, ale kdeže ho vziať, keď cítime, že je skazené, tvrdé ako kameň?

Dávid poznal cestu a preto prosil: “ **Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného!**”

Bratia a sestry, prajem nám všetkým takéto čisté srdce, ktoré je obnovené v krvi Ježiša Krista, ktoré bude pozeráť s láskou a odpustením, na svojho blížneho, aby sa viac nemuselo opakovať to čo sa stalo pred 74. –mi rokmi. Amen.

